

HOẠT ĐỘNG CỦA NGUYỄN ÁI QUỐC TRONG NHỮNG NĂM 1934 - 1938 (qua một số tài liệu mới sưu tầm)

TS CHU ĐỨC TÍNH*

Thời gian hoạt động của Nguyễn Ái Quốc ở Liên Xô từ tháng 6-1934 đến cuối năm 1938 là một giai đoạn đặc biệt trong cuộc đời cách mạng của Người.

Tài liệu về giai đoạn này không có nhiều. Sách Hồ Chí Minh Toàn tập, Hồ Chí Minh - Biên niên tiểu sử chỉ đăng hoạt động của người trong 3 bức thư của Nguyễn Ái Quốc gửi Quốc tế Cộng sản, 1 bản khai lý lịch, 1 kế hoạch nghiên cứu sinh, 1 bảng điểm. Trong các cuốn sách kể về cuộc đời hoạt động của Người như T. Lan: Vừa đi đường vừa kể chuyện; Trần Dân Tiên: Những mẩu chuyện về đời hoạt động của Hồ Chủ tịch cũng đề cập rất ít. Trong các câu chuyện kể của Người tại các cuộc hội nghị, trả lời phỏng vấn... hầu như không thấy nhắc đến những năm tháng này. Hồi ký của những người cùng thời viết về thời kỳ này cũng rất ít.

Gần đây Văn kiện Đảng Toàn tập đã công bố một số tài liệu liên quan đến thời kỳ hoạt động của Nguyễn Ái Quốc tại Liên Xô những năm 1934-1938 như thư, báo cáo của Nguyễn Ái Quốc gửi Quốc tế Cộng sản; một số thư, báo cáo của BCH Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương, Ban Chỉ huy ở ngoài của Đảng Cộng sản Đông Dương và các đồng chí Tổng Bí thư Lê Hồng Phong, Hà Huy Tập với Quốc tế Cộng sản... làm sáng tỏ thêm hoạt động của Người. Báo tàng Hồ Chí Minh mới sưu tầm được một số tài liệu liên quan đến hoạt động của Nguyễn Ái Quốc ở Liên Xô những năm 1934-1938, tại Kho lưu trữ lịch sử chính trị - xã hội Nga (kho lưu trữ của Quốc tế Cộng sản trước đây). Qua các tài liệu trên, chúng tôi muốn làm rõ thêm một số hoạt động của Nguyễn Ái Quốc trong thời gian này, đồng thời qua đó cũng muốn trao đổi về thời gian của một số sự kiện có liên quan.

1. Về thời gian Nguyễn Ái Quốc đến Liên Xô năm 1934

Nguyễn Ái Quốc được trả lại tự do sau gần hai năm bị giam cầm trong nhà tù của đế quốc Anh. Mùa Xuân năm 1934, từ Thượng Hải Nguyễn Ái Quốc đi Vladivôxtôc.

Sách *Hồ Chí Minh Tiểu sử*, xuất bản năm 2006 ghi: Sau một thời gian dừng lại ở Vladivôxtôc để hoàn thành thủ tục nhập cảnh vào Liên Xô, Nguyễn Ái Quốc đã vượt đường xe lửa xuyên Xibia về Mátxcova vào mùa Hè năm 1934¹.

Khoảng cách từ Vladivôxtôc đến Mátxcova trên 2000 km và duy nhất chỉ có một con

* Giám đốc Báo tàng Hồ Chí Minh

đường sắt chạy xuyên lục địa được xây dựng từ cuối thế kỷ XIX. Tuyến đường này chạy qua các vùng rừng núi âm u, vắng lặng, đi lại khó khăn. Trong những năm nội chiến (1918-1922), đây là nơi hoạt động của những đội quân Bạch vệ thiện chiến và bị tàn phá nặng nề. Kết thúc nội chiến, chính quyền Xôviết đã cho khôi phục và xây dựng lại. Tuy nhiên vào những năm 1934 -1938, tàu hoả chạy phải mất hàng tháng trời. Vì vậy, khi Nguyễn Ái Quốc đến Vladivôxtôc khoảng cuối mùa Xuân, thì tới Mátxcova phải sang mùa Hè năm 1934.

Theo báo cáo² của bà Vaxilieva, cán bộ của Quốc tế Cộng sản, ngày 29-6-1935, thì Nguyễn Ái Quốc đến Mátxcova vào tháng 7-1934. Sách *Vụ án Nguyễn Ái Quốc ở Hồng Kông 1931-1933*; sách *Hồ Chí Minh - Biên niên tiểu sử*, tập 2, Nxb CTQG tái bản năm 2006, cũng căn cứ vào báo cáo của Vaxilieva viết Nguyễn Ái Quốc đến Mátxcova tháng 6-1934 là không chính xác. Có thể người dịch đã dịch nhầm tháng 7 thành tháng 6, vì chữ tiếng Nga gần giống nhau.

Hồ Chí Minh - Biên niên tiểu sử, tập 2, trang 45, xuất bản lần đầu, viết rằng khi trở về Mátxcova, Nguyễn Ái Quốc đã gặp gỡ Đ. Manuinxki, Ủy viên Đoàn Chủ tịch BCH Quốc tế Cộng sản, P. Míp, V. Vaxilieva... Tại khách sạn Lúych (Lux). Nguyễn Ái Quốc đã gặp gỡ G. Đimitorôp - người anh hùng của nhân dân Bungari, người đã chiến thắng bọn phát xít tại toà án Laixích và nhiều thành viên khác của Quốc tế Cộng sản. Hiện chưa có tài liệu về việc Nguyễn Ái Quốc trở về Mátxcova được đón tiếp long trọng và gặp gỡ những nhân vật kể trên. Có lẽ vì vậy, sách *Hồ Chí Minh - Biên niên*

tiểu sử, tập 2, Nxb CTQG tái bản năm 2006, không đưa chi tiết này vào.

2. Nguyễn Ái Quốc dự Đại hội VII Quốc tế Cộng sản năm 1935 tại Mátxcova là sự kiện lớn trong cuộc đời hoạt động cách mạng của Người, nhưng *Văn kiện Đảng Toàn tập* chỉ ghi vắn tắt như sau: “Đại hội lần thứ VII Quốc tế Cộng sản họp từ ngày 25-7 đến 20-8-1935 tại Mátxcova. Hơn 500 đại biểu đại diện cho 65 đảng cộng sản trên thế giới về dự... Đoàn đại biểu Đảng ta gồm các đồng chí Lê Hồng Phong, Nguyễn Thị Minh Khai và Hoàng Văn Nọn đã tham dự và đọc tham luận tại Đại hội... Nguyễn Ái Quốc tham dự Đại hội với tư cách là đại biểu của Ban phương Đông của Quốc tế Cộng sản”³.

Trên thực tế, Nguyễn Ái Quốc đã tham dự Đại hội chỉ với danh nghĩa là đại biểu tư vấn. Thư của Ban Chỉ huy ở ngoài của Đảng Cộng sản Đông Dương gửi các đồng chí V. Vaxilieva và Lin ngày 31- 3- 1935 viết: “Đồng chí Lin được chỉ định là đại diện của chúng tôi ở Quốc tế Cộng sản phải tự mình dịch các tài liệu mật và xem xét thật kỹ lưỡng các bản dịch của những tài liệu khác do Minin và các sinh viên dịch. Đảng giao cho đồng chí Lin chịu trách nhiệm hoàn toàn về những sai phạm về chính trị có thể có do việc dịch thuật không tốt các tài liệu của Đại hội”⁴. Thư của Ban chỉ huy ở ngoài của Đảng Cộng sản Đông Dương gửi Quốc tế Cộng sản, ngày 31-3-1935, viết: Đồng chí Lin (Nguyễn Ái Quốc) được Ban Chỉ huy ở ngoài và Ban Trung ương của Đảng chỉ định là đại diện của Đảng ở Quốc tế Cộng sản; Đại hội đã chuẩn y việc chỉ định các đồng chí Litvinốp (Lê Hồng Phong), Bà Vai (Nguyễn Thị Minh Khai) và

Cao Bằng (Hoàng Văn Nọn) là đại biểu đi dự Đại hội Quốc tế Cộng sản và sẽ cử thêm ba đại biểu khác gồm Nguyễn Ái Quốc, Phạm Văn Xô và Nguyễn Chánh Nhì⁵. Danh sách đề nghị đại biểu của các đảng đi dự Đại hội VII của Quốc tế Cộng sản 1935 (Đông Dương có Nguyễn Ái Quốc, đề nghị đại biểu chính thức), lại có dòng chữ viết bên cạnh: "*cần phải từ chối*"⁶. Trong thư gửi BCH Đảng Cộng sản Đông Dương, do Vaxilieva ký tên, viết: "Đối với đồng chí Nguyễn Ái Quốc, chúng tôi cho rằng trong hai năm tới đây, đồng chí ấy cần phải nghiêm túc, nỗ lực học tập và không được làm một việc gì khác. Sau khi học xong chúng tôi có những kế hoạch riêng để sử dụng đồng chí ấy. Vì vậy, những đề nghị của các đồng chí liên quan đến Nguyễn Ái Quốc là không được chấp nhận. Đề nghị các đồng chí cử một ứng viên khác làm đại diện"⁷.

Nguyễn Ái Quốc tận tình giúp đỡ các thành viên trong đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Đông Dương sang Mátxcova dự Đại hội lần thứ VII Quốc tế Cộng sản. Sự giúp đỡ có hiệu quả và sự làm việc nỗ lực của Người đã góp phần không nhỏ vào thành công của đoàn đại biểu Đảng Cộng sản Đông Dương. Sau đó, Người đã tổ chức chu đáo cho chuyến trở về Tổ quốc của các đại biểu Đông Dương, mang theo tinh thần và nghị quyết mới của Quốc tế Cộng sản cho phong trào cách mạng thế giới và cách mạng Đông Dương trong giai đoạn lịch sử mới. Đồng thời, với vị trí của mình tại Quốc tế Cộng sản, Nguyễn Ái Quốc đã tận tình giúp đỡ, chỉ bảo và truyền đạt những kiến thức lý luận và thực tiễn cho cán bộ, đảng

viên của Đông Dương, cũng như của các nước khác trong khu vực. Báo cáo của Vaxilieva gửi Quốc tế Cộng sản, tháng 7 - 1935, viết "*Nguyễn Ái Quốc là đảng viên lâu năm của Đảng Cộng sản Đông Dương và rất được các đảng viên quý mến...*"⁸.

Sau Đại hội VII Quốc tế Cộng sản, Nguyễn Ái Quốc được phân công dịch Văn kiện Đại hội VII Quốc tế Cộng sản. Thư của Cravevski, Trưởng phòng cán bộ Trường Quốc tế Lênin, gửi bà Kirsanốpva, phụ trách trường đề nghị cho Nguyễn Ái Quốc được nghỉ học một tháng để tham gia dịch và in ấn Văn kiện Đại hội VII Quốc tế Cộng sản, đã được bà ký đồng ý ngày 21-12-1935. Đồng thời, Người tiếp tục công việc tại Trường Quốc tế Lênin và phụ giảng bộ môn về Đông Dương tại Trường Phương Đông, là nơi có nhiều cán bộ từ Đông Dương đến học, trong đó có các đại biểu của Đảng ta đi dự Đại hội theo học và giúp đỡ bà Vaxilieva rất nhiều trong công việc quản lý bộ phận Đông Dương của Ban Phương Đông, Quốc tế Cộng sản.

3. Thời gian Nguyễn Ái Quốc vào học và làm việc tại Viện Nghiên cứu các vấn đề dân tộc và thuộc địa theo *Hồ Chí Minh - Biên niên tiểu sử*, tập 2, tái bản năm 2006, trang 66 ghi là sau ngày 17-1-1937. Nhưng theo báo cáo của Vaxilieva (tài liệu mới sưu tầm tại Nga), ngày 17-11-1936 viết: "*Hiện tại đồng chí Ái Quốc đang ở tại Mátxcova, học trường thuộc Viện Nghiên cứu các vấn đề dân tộc và thuộc địa với tư cách nghiên cứu sinh, là giáo viên của phòng Đông Dương*"⁹.

Như thế, căn cứ vào báo cáo Vaxilieva, thời gian Nguyễn Ái Quốc chuyển sang Viện Nghiên

cứu các vấn đề dân tộc và thuộc địa là vào cuối năm 1936 chứ không phải đầu năm 1937.

4. Xung quanh những vấn đề Quốc tế Cộng sản nghi vấn về việc Nguyễn Ái Quốc thoát khỏi nhà tù của đế quốc Anh ở Hồng Kông.

Nghiên cứu các tài liệu đã thu thập được, chúng tôi thấy hoạt động của Nguyễn Ái Quốc trong những năm 1934-1938 ở Liên Xô gặp nhiều khó khăn.

Việc rời khỏi nhà tù Hồng Kông của Nguyễn Ái Quốc năm 1933 gây nên những thắc mắc cho nhiều cán bộ trong Quốc tế Cộng sản. Họ cho rằng Nguyễn Ái Quốc đã ra khỏi nhà tù của thực dân Anh một cách quá dễ dàng, mặc dù chính họ cũng đã tác động để giải cứu Người. Thư của Vaxilieva gửi Ban Thư ký Phương Đông, ngày 29-6-1935 viết: "Cần biết rằng những tài liệu có trong tay chúng tôi thì bức tranh giải thoát là không rõ ràng. Quốc đến Mátxcova mùa hè năm 1934 và nói rằng Vayăng Cutuyarie đã giúp chuyển đi tới Liên Xô"¹⁰. "... Từ câu chuyện của đồng chí ấy thật khó xác định được tại sao sau khi bị kết án tù giam mà Quốc vẫn thoát khỏi cảnh sát Pháp một cách dễ dàng, và tại sao đồng chí ấy lại nhận được bản án nhẹ như vậy. Tôi đã nhiều lần yêu cầu đồng chí ấy viết tất cả những gì liên quan đến việc đồng chí bị bắt, bị ở tù, được trả tự do và chuyển đi đến chỗ chúng tôi, nhưng đồng chí đã không viết... Tôi nghĩ rằng tất cả những câu trả lời cần phải được kiểm tra kỹ lưỡng..."¹¹. Trước khi Đại hội VII Quốc tế Cộng sản tiến hành vào tháng 7 - 1935, Quốc tế Cộng sản đã thành lập một ủy ban để điều tra "vấn đề Nguyễn Ái Quốc" gồm 5 người, trong đó có đồng chí Hải An (Lê Hồng Phong). Trong Tuyên bố của

đồng chí Hải An, ngày 3-8-1935, khẳng định: "Tôi biết rằng đồng chí Quốc rất tích cực trong hoạt động cách mạng và các vấn đề sự nghiệp của Đảng luôn được đồng chí đặt cao hơn cuộc sống cá nhân. Có thể nói rằng đồng chí ấy luôn sống và làm việc vì Đảng"¹².

Sau khi tiến hành điều tra, ngày 19-2-1936, Ủy ban đặc biệt về Nguyễn Ái Quốc đã có kết luận và đề nghị kết thúc hồ sơ: "Đối với những nghi ngờ về thái độ chính trị của đồng chí Quốc thì ủy ban không tìm thấy một bằng chứng nào"¹³. Tuy nhiên sự việc vẫn bị kéo dài, báo cáo ngày 22-10-1937 của đồng chí Belov, Phó Phòng cán bộ Quốc tế Cộng sản gửi đồng chí Poliaséc, Viện nghiên cứu các vấn đề Dân tộc và Thuộc địa viết: "... với một số nghi ngờ về chuyến đi của Nguyễn Ái Quốc đến Liên Xô, theo đề nghị của đồng chí Manuinxki, một ủy ban đã được thành lập gồm các đồng chí Koxin, Hải An, Cravxki, Stepanov và Batixta để nghiên cứu hồ sơ Nguyễn Ái Quốc và đi đến kết luận, rằng đồng chí đã mắc một số sai lầm về nguyên tắc hoạt động bí mật và đồng chí phải nhận ra điều này trong công việc sắp tới. Những điều liên quan đến sự nghi ngờ lòng trung thành về đường lối thì ủy ban không tìm thấy một cơ sở nào và quyết định kết thúc hồ sơ"¹⁴.

Sau đó, hồ sơ về Nguyễn Ái Quốc vẫn được tiếp tục bổ sung. Báo cáo của đồng chí Belov, Phó Phòng cán bộ Quốc tế Cộng sản gửi đồng chí Manuinxki, ngày 17-4-1938 viết: "Bổ sung vào hồ sơ của chúng tôi về đồng chí Lin (Nguyễn Ái Quốc) đã chuyển cho đồng chí, tôi xin thông báo: đồng chí Razumôva đã trực tiếp trao đổi với đồng chí Vayăng Cutuyarie về việc đồng chí Nguyễn Ái Quốc.

*Đồng chí Vayāng Cutuyarie khẳng định rằng đã giúp đỡ đồng chí Quốc rời Trung Quốc đến Liên Xô sau khi ra khỏi nhà tù*¹⁵.

Với sự tin tưởng của các đồng chí Việt Nam, sự ủng hộ của một số đồng chí trong Quốc tế Cộng sản, trong hoàn cảnh khó khăn, Nguyễn Ái Quốc vẫn kiên trì, chờ thời cơ, tìm được lối thoát, như Vaxilieva nhận định: "*Anh ấy bình tĩnh tiếp nhận sự chỉ trích trong các mối quan hệ của mình, luôn nhất trí với những sự phê bình này*" và bà đánh giá: "*Cần nhấn mạnh rằng tên tuổi đồng chí Quốc được biết như một chiến sĩ cách mạng trong nước, có thể hiện tại đang được sử dụng để tập hợp và đoàn kết các lực lượng cách mạng rộng rãi trong việc thành lập mặt trận nhân dân thế giới chống chủ nghĩa đế quốc ở Đông Dương*"¹⁶.

5. Nguyễn Ái Quốc về nước. Từ mùa Hè năm 1936, Nguyễn Ái Quốc được Vụ tổ chức cán bộ của Quốc tế Cộng sản mời đến làm tờ khai lý lịch hộ chiếu, giấy đi đường, chuẩn bị cho Người trở về nước. Tuy nhiên chuyến đi đã bị huỷ bỏ, vì tình hình thế giới có những biến động và có lẽ còn là theo đề nghị của bà Vaxilieva trong thư gửi Phòng cán bộ Quốc tế Cộng sản, tháng 7-1935: "*...chưa thể cử anh ấy về nước trong những năm sắp tới, bởi vì vẫn còn nguy hiểm, anh ấy sẽ bị bắt lại ngay lập tức và nhận bản án rất khắc nghiệt. Tôi cho rằng anh ấy cần phải ở lại Liên Xô, tại Trường lao động Phương Đông với tư cách là giáo viên giảng dạy bằng tiếng mẹ đẻ cho các sinh viên Đông Dương với thời hạn 2-3 năm. Chỉ sau lúc này mới có thể đặt vấn đề cử đồng chí ấy trở về nước*"¹⁷.

Nguyện vọng được trở về nước hoạt động của Nguyễn Ái Quốc được đề cập trong nhiều thư gửi cho những người có trách nhiệm tại

Viện Nghiên cứu các vấn đề Dân tộc và Thuộc địa, thậm chí gửi lên những cấp cao và đã có sự thảo luận trong bộ phận tổ chức cán bộ của Viện Nghiên cứu các vấn đề dân tộc và thuộc địa và Quốc tế Cộng sản. Thư của đồng chí Belov, Phó Phòng cán bộ của Viện gửi đồng chí Poliaséc ngày 22-10-1937 viết: *Lin được dự kiến trở về hoạt động công tác Đảng trong nước*¹⁸. Công văn của trường phòng cán bộ Quốc tế Cộng sản đề ngày 4-2-1938 đã đề nghị cấp trên xem xét và giải quyết nguyện vọng này sau khi khẳng định nhân thân của Nguyễn Ái Quốc trong quá khứ và hiện tại "*không có cơ sở để nghi ngờ sự trung thực chính trị của Nguyễn Ái Quốc*" và "*đồng chí Lin đã nhiều lần đề nghị đồng chí Mamuilxki và Phòng cán bộ giải quyết việc cho đồng chí trở về nước. Vấn đề của đồng chí Lin đang được giải quyết. Cho đến khi có quyết định, vẫn để đồng chí Lin làm nghiên cứu sinh của Viện Nghiên cứu các vấn đề Dân tộc và Thuộc địa*"¹⁹.

Ngày 6-6-1938, Nguyễn Ái Quốc gửi thư cho một đồng chí trong Quốc tế Cộng sản nói về tình trạng không hoạt động của mình trong 8 năm. Bức thư là sự bùng nổ của những dồn nén mà Nguyễn Ái Quốc đã gắng chịu trong nhiều năm. Người đã trình bày thẳng thắn hoàn cảnh, tình trạng của mình.

Hai ngày sau khi Nguyễn Ái Quốc gửi bức thư trên, ngày 8-6-1938, Phòng Tổ chức cán bộ của Quốc tế Cộng sản cũng đã có công văn²⁰ gửi đồng chí Đimitoróp đề nghị giải quyết dứt điểm cho đồng chí Lin về nước công tác: "*Phòng cán bộ đặc biệt yêu cầu giải quyết vấn đề khả năng gửi đồng chí Lin qua đường Trung Quốc với sự giúp đỡ của Đảng Cộng sản Trung Quốc về làm việc tại Đông Dương. Trong trường hợp không thể cử đồng chí Lin về Đông*

Dương, đề nghị quyết định cử đồng chí về Trung Quốc tham gia cuộc đấu tranh chống phát xít Nhật". Trong công văn có một số ý kiến phê duyệt, trong đó có bút phê của Manuinxki: "*Cần đưa tất cả những người Đông Dương về vị trí sắp xếp của Đảng Cộng sản Đông Dương*", ngày 9-8-1938, ký tên Manuinxkin.

Ngày 30-9-1938, Ban cán bộ Viện Nghiên cứu của Quốc tế Cộng sản đã ký công văn số 60 chúng thực sinh viên số 19 (Lin) được phép rời Viện từ ngày 29-9-1938, để về nước. Nguyễn Ái Quốc đi theo ngả Urumsi về Trung Quốc là theo bố trí của Quốc tế Cộng sản. Trong công văn số 4/797 ngày 19-8-1938 gửi đồng chí Phrinốpki, Cục trưởng Cục bảo vệ biên giới Nga ghi rõ: "... *đề nghị giải quyết cho đồng chí Lin (Đông Dương) (Nguyễn Ái Quốc - Tổng Văn Sơ) đến Trung Quốc (qua Urumsi)*"²¹.

Như vậy, từ giữa năm 1938 và đầu cuộc chiến tranh thế giới thứ hai, một số người cộng sản Việt Nam, trong đó có Nguyễn Ái Quốc đã rời Liên Xô đến Trung Quốc, để từ đây đi tiếp chặng đường trở về Tổ quốc.

6. Hoạt động của Nguyễn Ái Quốc trong thời gian ở Trung Quốc 1939-1940 có một số điểm cần lưu ý:

- Sau khi thoát khỏi tình trạng không được hoạt động, không được viết, về đến Trung Quốc trong vòng 2 năm, Người đã có 19 bài viết và 4 báo cáo gửi Quốc tế Cộng sản. Tuy rằng trong thời gian 1934-1938, hoạt động của Nguyễn Ái Quốc gặp nhiều khó khăn, nhưng là người rất tuân thủ các nguyên tắc của tổ chức, nên khi rời Mátxcova, về Trung Quốc, Người vẫn giữ mối liên hệ với Quốc tế Cộng sản.

- Cuối tháng 7 năm 1939, Nguyễn Ái Quốc gửi thư cho Trung ương Đảng ta, truyền đạt

tinh thần nghị quyết Đại hội VII Quốc tế Cộng sản, vận dụng vào hoàn cảnh cụ thể của cách mạng Việt Nam, nêu những ý kiến về chủ trương, đường lối của Đảng trong thời kỳ Mặt trận dân chủ Đông Dương.

- Cuối tháng 7-1939, từ Trung Quốc, Nguyễn Ái Quốc viết báo cáo bằng tiếng Pháp²² về tình hình chính trị ở Đông Dương từ năm 1936 đến năm 1938 gửi Ban Chấp hành Quốc tế Cộng sản. Nguyễn Ái Quốc trình bày một số việc Người đã tiến hành trong thời gian 7 tháng qua (đối với cách mạng Đông Dương và đối với công tác tuyên truyền quốc tế). Người cũng gửi kèm báo cáo này (bản sao) 8 điểm có tính chất phương hướng cho cách mạng Đông Dương trong tình hình mới để xin ý kiến.

- Ngày 12-7-1940, từ Côn Minh, Trung Quốc, Nguyễn Ái Quốc viết bản Báo cáo của Việt Nam gửi Quốc tế Cộng sản, bằng tiếng Hán²³. Nội dung báo cáo nêu một số nét về địa lý, lịch sử, chính trị của Đông Dương; về các đảng phái như Tân Việt Đảng, Quốc dân Đảng và về Đảng Cộng sản, mà tổ chức tiền thân là Hội Việt Nam cách mạng Thanh niên được tổ chức ở Quảng Châu, Trung Quốc; về Hội nghị thành lập Đảng tại Hồng Kông, Trung Quốc; về tình hình Việt Nam sau khi chiến tranh châu Âu bùng nổ, tình hình sau khi Pháp đầu hàng Đức, đặc biệt là những đánh giá có tính dự báo của Người về tình thế cách mạng mới với Việt Nam và đưa ra phương hướng hành động, yêu cầu được giúp đỡ về súng đạn, kinh phí, cổ vấn.

Hành trình tìm đường cứu nước của Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh kéo dài hơn 30 năm. Sự trở về của Người đã đem lại mùa xuân cho đất nước, dân tộc. Những tài liệu mới sưu tầm được

góp phần làm sáng tỏ những hoạt động của Nguyễn Ái Quốc trong thời kỳ 1934-1938, thời kỳ Hồ Chí Minh gặp nhiều khó khăn thử thách và đồng thời qua đó chứng tỏ sự kiên định của người cộng sản chân chính - Hồ Chí Minh.

1. Xem: *Hồ Chí Minh Tiểu sử*, NXB Lý luận chính trị, H, 2006, tr.240
2. 8, 10, 11. Lưu trữ Lịch sử chính trị - xã hội Nga, ký hiệu: 495.201.1.154-156
3. *Văn kiện Đảng Toàn tập*, CTQG, H, 2000, T.6, tr. 767
4. *Sđđ*, T.5, tr. 188-189
5. Xem: *Sđđ*, T.5, tr.203
6. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, bản phô tô, tiếng Nga, (Mục lục:12), Lưu tại kho Tư liệu Bảo tàng Hồ Chí Minh
7. *Hồ Chí Minh Tiểu sử*, Nxb Lý luận chính trị, 2006, tr. 245
9. Lưu trữ lịch sử chính trị-xã hội quốc gia Nga, kí hiệu 495.201.1.141
12. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, kí hiệu 495.201.1.150
13. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, kí hiệu 495.201.1.142;
- 14, 18. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, kí hiệu 495.201.1.140;
15. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, kí hiệu 495.201.1.133;
16. Lưu trữ Lịch sử chính trị - xã hội Nga, kí hiệu 495.202.1.148;
17. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, kí hiệu 495.201.1.143-148;
19. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, kí hiệu: 495.201.1.134;
20. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga , kí hiệu: 495.201.1.131;
21. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, kí hiệu: 495.201.1.127;
22. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, kí hiệu: 495. 10a. 140. 100-106
23. Lưu trữ Lịch sử chính trị-xã hội Nga, kí hiệu: 495. 10a. 140. 107-122.

QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG VỀ...

(Tiếp theo trang 46)

thành phần kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài, vì nếu nhà tư bản nước ngoài đầu tư 100% vốn vào Việt Nam thì nó thuộc thành phần kinh tế tư bản tư nhân, còn nếu nhà tư bản liên doanh với nhà nước ta thì nó thuộc thành phần kinh tế tư bản nhà nước. Tuy nhiên, xuất phát từ thực tiễn Đảng ta cho rằng thừa nhận sự tồn tại của thành phần kinh tế này là cần thiết vì bên cạnh các nhà tư bản tư nhân đầu tư vào Việt Nam còn có cả sự đầu tư vốn của các nhà nước xã hội chủ nghĩa khác vào Việt Nam (như Trung Quốc, Cu Ba, Lào,...). Ngoài ra, xác định sự tồn tại của thành phần kinh tế này là cần thiết còn bởi vì chúng ta rất cần có những chính sách riêng để thúc đẩy nó phát triển.

Đại hội X của Đảng (4-2006) xác định nước ta có 5 thành phần kinh tế, bao gồm: kinh tế nhà nước, kinh tế tập thể, kinh tế tư bản nhà nước, kinh tế tư nhân (kinh tế tiểu chủ, cá thể và kinh tế tư bản tư nhân), kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài.

Qua mỗi kỳ Đại hội, nhận thức của Đảng về nền kinh tế nhiều thành phần luôn có những nét mới. Mỗi bước phát triển của đất nước lại minh chứng cho tính đúng đắn, thể hiện tầm cao trí tuệ của Đảng.

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng Toàn tập*, CTQG, H, 2000, T.40, tr.359

2. Đảng Cộng sản Việt Nam: *Văn kiện Đảng thời kỳ đổi mới (Đại hội VI, VII, VIII, IX)*, CTQG, H, 2005, tr.480.